

35. J. I. Kraszewski do Wł. Mickiewicza 14 V 1866 Rkp. BJ 13133 k. 36-37.

[Tłumaczenie:]

[k. 36r]

14 maja 1866

Drogi Panie Władysławie,

Posyłam Panu notatkę napisaną w pośpiechu, z której wytnie Pan piórem post scriptum dla mojej korespondencji na potrzeby „Revue”¹.

Mam *Histoire de la caricature* Champleury’ego², a chciałem zdobyć *Histoire de la caricature en Europe*, której wydanie zapowiedział Pichot na potrzeby subskrybentów „Revue Britannique”³. To coś zupełnie innego. Jeśli nie znajdzie Pan tej książki, dziękuję, proszę nie wysłać mi Champleury’ego.

Czekam na Pańską przesyłkę, aby napisać do gazet sprawozdanie o tym, co tam znajdę.

Pamiętam o Kilińskim⁴, ale byłem zajęty nieustanną pracą, która pozwala mi zarabiać na życie.

[k. 36v] Sytuacja nas wszystkich jest godna pożałowania. Moje zdrowie jest zrujnowane. Powiniennem je podreperować i pojechać do Vichy, a nie mam za co. Gdybym mógł sprzedać moją kolekcję rycin... ale jest to trudne!

Proszę sobie wyobrazić, że zapanowała u nas panika, spodziewaliśmy się, że lada moment Prusacy wejdą do Saksonii⁵, wisiało nad nami niebezpieczeństwo albo przynajmniej tak się nam zdawało. Wszyscy, którzy tak jak ja mogą obawiać się, że zostaną wydani Rosjanom, musieli wyjechać. Ja sam zrobiłem sobie wycieczkę do Monachium, by spokojnie patrzeć, co się wydarzy. Wróciłem dopiero przedwczoraj, ale pozostaję czujny. [k. 37r] Jeśli znowu będę zmuszony opuścić to miejsce, być może przyjadę na jakiś czas do Paryża.

Proszę powiedzieć Bronisławowi⁶, by napisał do mnie słówko; naprawdę chciałbym wiedzieć, jak się miewa, co robi.

¹ „Revue du Monde” – zob. list nr 21.

² *Histoire de la caricature...* Champleury’ego – zob. list nr 34.

³ *Histoire de la caricature...* Pichota – zob. list nr 30.

⁴ *Pamiętniki* Jana Kilińskiego – zob. list nr 15.

⁵ W czerwcu 1866 r. wojska pruskie zajęły Saksonię. Odnośnie do wojny prusko-austriackiej zob. list nr 34.

⁶ Bronisław Zaleski – zob. list nr 7.

Moje zdrowie jest w bardzo kiepskim stanie. Przygotuję dla Pana fragmenty Kilińskiego, ale opublikuje je Pan wyłącznie po francusku. Jeśli to możliwe, ułatwiłby mi Pan pracę, wysyłając mi opublikowane *Pamiętniki* Kilińskiego, tak bym mógł porównać. Odeślę je Panu wraz z fragmentami.

Ściskam Pana całym sercem i duszą. Szczerze Panu oddany

Józef Ignacy Kraszewski